

There are no translations available.

Матеріал надано в авторській редакції

Філіппова Дар'я

"Дівчина козачка"

Оксана дуже рано залишилася без батька, і вихована старшими братами з дитинства привчилася їздити верхи, стріляти з лука, володіти мечем, пливти під водою. Стрімка і спритна, вона всіх хлопців випереджала в бігу, найбаскіші коні завжди скорялися їй. Міцна та витривала Оксана завжди виконувала вдома чоловічу роботу не гірше братів. Настав час, коли брати повинні були від'їжджати до Січі, Оксана теж дуже хотіла воювати на рівні з чоловіками, але звичай забороняв.

- Де, це бачено, щоб жінка, призначення якої бути матір'ю й оберігати домашнє вогнище займалася військовою справою? – ремствувала мати.
- Але чому я мушу сидіти вдома, в той час, коли татари неволять наших дітей, жінок, грабують цілі села? Як можна сидіти вдома склавши руки, знаючи, що ми всі в небезпеці?

Оксана вже давно не могла вільно мандрувати степом, тож не бажаючи нікому підкорятися перевдягнувшись в хлопчачий одяг дівчина вирушила шукати однодумців. Під вечір дівчину зморила нездоланна втома. Лець дібравшись до маленької діброви вона прив'язала коня та миттю заснула. Згодом крізь сон Оксана почула голоси:

- Подивись яка гарна дівка, за неї та її коня ми можемо отримати у татар не один золотий!
- Вв'яжи її!

Але кінь голосно заіржав, вдаривши одного з нападників копитом. В той час Оксана вже стійко трималася на ногах, витягнувши шаблю для захисту. Кульгавий не встиг уникнути її удару, а Рябий зі спритністю шугонув через хаші, скотився через яр та зник. Оксана б змогла наздогнати та покарати зрадника, але помітивши, що Рудий біжить до гурту воїнів, зрозуміла, що не можна втрачати ні хвилини, бо татар було шестеро, а вона одна. Скочивши на коня Оксана миттю помчала в сторону свого села, сподіваючись на витривалість свого коника.

Через деякий час вона побачила вершника та зупинилась, за вершником йшло військо. Першою йшла кіннота, всі як один козаки в червоних жупанах мов мак червоний тримали чорні списи. Здалеку здавалося, що це цілий ліс непроглядний списів... Попереду отаман струнко та бадьоро сидить на гнідому коні. Пильно поглядає вперед — на залиті сонцем лани, на битий шлях. А за ним — живими рівними хвилями — козацькі лави.

Оксана почула, як спершу стиха, потім усе голосніше рокочуть струни бандур, б'ють литаври, грізно гудуть казани, й тисячі голосів підхоплюють пісню-марш, і здається, що й придорожні верби, й широкі поля навколо співають і коливаються в такт пісні...

- Вітаю пана отамана, - по хлопчачому сказала Оксана, он в тому терені юрмиться військо татар!

- То ми зараз викуримо їх з відти! – сказав весело. – Ану, хлопці, до бою, навчимо татарву шанувати нашу землю! Кіннота, за мною! А ви товариші наздоганяйте!

І козаки ринулися оминати терен шукаючи татар. Знайти їх було не важко, б почувши козацькі крики татари кинулися втікати хто куди. Та швидкі козацькі коні швидко наздоганяли їх, почалася запекла бійка.....

- З пів сотні татар вирубали, - сказав отаман, - добре, що ти хлопче нам вказав на них, а то б проїхали мовчки, не погостювавши з ними. Як же тебе юначе звати та куди прямуєш?

- Максимом – відізвалася Оксана, тікав від пана до запорожців, а ви я бачу самі мене знайшли. ну то що, візьмете мене до своїх лав?

- Та ми ж хлопче воювати ідемо, під Жовті Води, до Хмельницького назустріч. А тобі ще воєнної школи треба навчитися. Молодий ти зовсім, навіть пушок не пробивається.

Та Оксана так просилася, що запорожці погодилися взяти молодого хлопця в допомозі по господарству. Їдуть козаки, їдуть, а Оксані важко, не звикла вона до таких подорожей, вовтузиться в сідлі, руки, ноги потюмилися. Аж ось стали табором на нічліг. Оксана як могла допомагала всім по господарству, звідки й та сила взялася: юшки наварила, коней накормила, одяг відремонтувала, прибрала та й сама відпочивала. Козаки тільки й раділи такому товаришу, але до бою обіцяли не підпускати, мовляв молодий ще. В таборі тільки й було чути, «Максим - сюди, Максим - туди». Приховувала Оксана спритно, що вона ніякий не хлопець, а звичайнісінька собі дівчина та все мріяла потрапити на поле бою. Потихенько навчилася військової справи та вправно орудувала мечем. Була готова у будь – який час відбити ворожий напад, при цьому пильно піклувалася про своє товариство, яке її дуже любило.

Згодом не одну битву Оксана проводила, як дужий вояк, б'ючи ворога. А ввечері, лікуючи поранених тихо плакала над долею України. Так тривало більше року. Одного морозного дня під час битви з поляками Оксану знепритомлену та поранену знайшли на полі бою. Знахар оглянувши Максима все зрозумів. Громада була дуже вражена. За звичаєм Оксану потрібно було прогнати з Січі. І Богун про це знав.

- Навіщо ти обманювала нас? – запитав він суворо. Ти знаєш, що ми можемо тебе покарати?

- Я дуже хочу захищати мій народ та здобути свободу країні, але ви б не прийняли мене до свого табору, бо я дівчина. Це не справедливо виганяти мене з табору за те, що я дівчина, я такий же воїн як і кожен з вас. Я не гірше за інших орудую мечем та тримаюся в сідлі. Я вірою і правдою служила вам більше року і ні разу не подала слабінку. Не виганяйте мене з табору, дуже прошу.

Богун нічого не сказав Оксані та вийшов.

Довго радились козаки між собою і вирішили лишити Оксану при собі. Так і називали її далі, Максимом.

